

VÖLGYSÉG-HEGYHÁT TAKARÉKSZÖVETKEZET

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALI KÖVETELMÉNYEK

2009.

Bonyhád, 2010. május 12.

1. BEVEZETÉS

A Völgység-Hegyhát Takarékszövetkezet (a továbbiakban: Takaréék) a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 137/A § és a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet (Nykr.) előírásainak jelen dokumentummal kíván megfelelni.

A nyilvánosságra hozott adatok a 2009.12.31-i auditált, a számviteli előírásoknak megfelelő éves jelentésen alapulnak, amelyet a Takaréék Küldöttgyűlése 2010. május 5-én hagyott jóvá.

A nyilvánosságra hozatal valamennyi nyilvánosságra hozandó lényeges információra kiterjed, amely a Takaréék kockázatkezelésével kapcsolatos. A dokumentum felépítése az Nykr.-ben foglaltakat követi.

2. VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

- 1996. évi CXII. törvény a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.)
- 234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről (Nykr.)
- 196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről (Hkr.)
- 200/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet a működési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről (Mkr.)
- 381/2007. (XII.23.) Korm. rendelet a hitelintézet partnerkockázatának kezeléséről (Pkr.)
- 244/2000. (XII.24.) Korm. rendelet a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciók, kockázatvállalások, a devizaárfolyam kockázat és nagykockázatok fedezetéhez szükséges tőkekövetelmény megállapításának szabályairól és a kereskedési könyv vezetésének részletes szabályairól (Kkr.)

3. JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK

A törvény értelmében

- lényeges információ: amelynek elhagyása vagy téves közlése megváltoztathatja vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését vagy értékítéletét
- védett információ: amelynek nyilvánosságra hozatala a hitelintézet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a hitelintézet termékei vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetéseinek az értékét csökkentheti
- bizalmas információ: amelynek tekintetében a hitelintézetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele vagy harmadik személy felé.

A nyilvánosságra hozatal az alábbi lényeges információk körére terjed ki:

- a) a kockázatok kezelésére szolgáló stratégiákra és folyamatokra,
- b) a kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók leírására,
- c) a kockázatomérési és jelentési rendszerek alkalmazási körére, és
- d) a kockázatomérésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elveire és pontjaira, valamint a kockázatomérésre és a hitelkockázati fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló stratégiákra és folyamatokra.

4. KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEK, MÓDSZEREK

A Hpt. vonatkozó rendelkezései szerint a hitelintézeteknek a prudens működés érdekében belső szabályzatban kell rögzíteni a kockázatok alacsony szinten tartása céljából megfogalmazott kockázatkezelési elveit, a kockázatok azonosítására, mérésére, ellenőrzésére alkalmazott módszereit.

A Takarékszövetkezet a jogszabályi követelményekkel összhangban az Országos Takarékszövetkezeti Intézményvédelmi Alappal (OTIVA) együttműködve alakította ki a kockázatkezelésre vonatkozó belső szabályait.

4.1. A kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok

A kockázati stratégia célja a Takarékszövetkezet rövid- és hosszú távú pénzügyi stabilitásának biztosítása. Az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a Takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát, és az alábbi témakörökre terjed ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

4.1.1. Kockázatvállalási politika

A kockázatvállalási politika összefoglalja a Takarékszövetkezet Igazgatósága és vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész intézményen belül elvárja.

Kockázatvállalási és kockázatkezelési elvek

1. *Biztonságos működés elve:* A Takarékszövetkezet úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tökemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését. A belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett.
2. *Összeférhetetlenség elve:* A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek.
3. *Együttműködés elve:* A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében.
4. *Lényeges kockázatok kezelésének elve:* A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokot limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető

kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít.

5. *Költség-haszon elve:* A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával.
6. *Hasonlóakkal történő összemérés elve:* A Takaréknak a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek/bankoknak és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának.
7. *Tiltott tevékenységek elve:* A Takaréknak nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takaréknak számára veszteséget okozott.

Általános kockázatkezelési célok

1. A Takaréknak, mint kisintézmény a belső tőke megfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
2. Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a Takaréknak olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményeknek.
3. A Takaréknak elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztenderdizált termék kínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
4. A Takaréknak lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében 80%-os, illetve 90%-os limitterhelésnél jelzést küld a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott személyeknek és üzleti területeknek annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.
5. A Takaréknak a lényeges kockázataira vonatkozóan negyedévente jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.
6. A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése.
7. A Takaréknak törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására.

4.1.2. Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság

A Takaréknak kockázati étvágya, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
- mely kockázatokot tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokot

A kockázati étvágyát a Takaréknak Igazgatósága három évre, a kockázati stratégia időhorizontjára határozza meg, és rendszeresen, évente felülvizsgálja. A Takaréknak kockázati étvágya a teljes tevékenységére vetítve mérsékelt.

4.1.3. Kockázati szerkezet

A kockázati szerkezet alakulása arra ad választ, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, és ezt hogyan kezeli a Takaréknál, belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, és szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése. A kockázati szerkezet tervezett változása az üzleti szerkezetre és az üzleti stratégiára épül, ennek révén kerül összhangba az üzleti stratégia és a kockázati stratégia.

4.2. A kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók

A Takaréknál a kockázatkezelési folyamatait a vonatkozó jogszabályok, ajánlások követelményeivel összhangban alakította ki, belső szabályzatokban rögzítette és rendszeres időközönként felülvizsgálja. Ezek a szabályzatok tartalmazzák azokat a feladatokat, amelyeket a kockázatok teljes körű azonosítása, mérése, figyelemmel kísérése érdekében el kell végezni, a munkafolyamatok elvégzéséért felelős szervezeti egységek, személyek megnevezését, a beszámolókat, elemzések elkészítésének gyakoriságát.

A Takaréknál a kockázatok azonosítása, mérése, illetve figyelemmel kísérése során az OTIVA által kidolgozott közös módszertant alkalmazza.

4.3. A kockázatomérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez a Takaréknál az alábbi, a szabályozás szerint választható, a PSZÁF által jóváhagyott, módszereket alkalmazza:

- Hitelezési kockázat: sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés
 - pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer,
 - garanciák, készfizető kezességek: sztenderd módszer
- Devizaárfolyam kockázat: sztenderd módszer
- Működési kockázat: alapmutató módszer

Annak érdekében, hogy a Takaréknál kockázati étvágya a meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra az alábbi területeken

- nagykockázatvállalás – a jogszabályokban előírt korlátozások figyelembe vételével és a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint
- ügyfelek/partnerek portfólió szintű koncentrációja – a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a 20 legnagyobb adósnál lévő kitétségekre és a Hpt. szerinti össznagykockázati kitétségre
- egy ágazattal szembeni kitétségek – a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint az abban meghatározott ágazatokra
- országgkockázat – az országgkockázat kezelésére vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint az egyes országokra
- devizaárfolyam kockázat – a devizaárfolyam kockázat kezelésére vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a devizanemenkénti nyitott pozíciókra

- nem-kereskedési könyvi kamatkockázat – a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a sztenderd módszer szerinti súlyozott pozícióra, valamint a kumulált nettó kamatpozícióra
- kereskedési könyvi pozíciókockázat – a kereskedési könyvi pozíciókockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint
- likviditási kockázat – a likviditási kockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a lejáratú összhangra, a nagybetétesekre, a likvid eszközök minimális szintjére
- egyes termékcsoportok – a belső szabályozásban meghatározottak szerint.

4.4. A kockázatmérésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályok

A Takaréknál a hitelezési kockázatok mérséklésére a Hkr. szerinti hitelkockázati fedezeteket vesz figyelembe, melyek értéke a kockázattal súlyozott kitételek meghatározásakor csökkentő tételt jelent. A Takaréknál belső szabályzatai a Hkr.-ben meghatározott hitelezési kockázat-mérséklési fedezetek körén kívül egyéb fedezetek elfogadását is tartalmazzák, ezek ugyan a tőkeszükséglet számítása során nem jelentenek kockázatmérésre, de nem teljesítés vagy nem szerződés szerinti teljesítés esetén bizonyos mértékig (a szabályzatban meghatározott szinten) mérséklik a veszteséget. A szabályzat tartalmazza a fedezetek (Hkr. szerinti kockázatmérésre és egyéb fedezetek) elfogadhatóságának, értékelésének, nyilvántartásának, ellenőrzésének és felülvizsgálatának szempontjait.

5. PRUDENCIÁLIS SZABÁLYOK ALKALMAZÁSA

A Völgység-Hegyhát Takarékszövetkezet nem kötelezett számviteli konszolidációra és nem tartozik összevont alapú felügyelet alá.

6. SZAVATOLÓ TŐKÉVEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Szavatoló tőke: a hitelintézetnek a számviteli jogszabályok által meghatározott saját tőkéje és azok a források, amelyek a hitelintézettel szemben fennálló követelések kielégítésébe tőkeként bevonhatók.

A Takaréknál 2009. december 31. időpontra vonatkozó szavatoló tőkéje:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Alapvető tőke összege	1 813,500
Járulékos tőke összege	326,984
Kiegészítő tőke összege	0
Szavatoló tőke összege	2 140,484

Az alapvető tőke pozitív és negatív összetevői

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
<i>Alapvető tőke pozitív összetevői</i>	
Alapvető tőkeként elismert tőkeelemek	1 090,171
Befizetett jegyzett tőke	1 068,963
Tőketartalék	21,208
Alapvető tőkeként elismert tartalékok	601,757
Általános tartalék	161,014
Eredménytartalék	207,437
Mérleg szerinti eredmény	233,306
Általános kockázati céltartalék	123,574
<i>Alapvető tőke negatív összetevői</i>	
Immateriális javak	2,002

A járulékos tőke pozitív és negatív összetevői

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
<i>Járulékos tőke pozitív összetevői</i>	
Alárendelt kölcsöntőke	326,984
Járulékos tőke negatív összetevői	0

7. A HITELINTÉZET TŐKEMEGFELELÉSE

A Takarékszövetkezet a tőkemegfelelés meghatározását a jogszabályoknak és Felügyeleti ajánlásoknak megfelelően végzi. A szabályozói tőkekövetelmény-számítás I. pillére a hitelezési, a piaci és a működési kockázatok vonatkozásában határozza meg a minimális tőkeszükségletet. A belső tőkemegfelelés értékelési folyamata (II. pillér) olyan kockázatértékelési eljárásokat tartalmaz, amelyek hosszútávon alkalmasak a működés során felmerülő lényeges kockázatok kezelésére és a megfelelő tőkeszükséglet biztosítására.

7.1. A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégiák

A Takarékszövetkezet a belső tőkemegfelelés értékelési folyamata (ICCAP) során az integrált takarékszövetkezetek PSZÁF által elfogadott közös módszertanát alkalmazza, egyedi limitek meghatározásával.

A Hpt. szerint a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak arányosnak kell lennie a hitelintézet tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével. A hivatkozott jogszabály alapján a Takarékszövetkezet kis intézménynek minősítette magát, mert

- nem végez bonyolult tevékenységet,
- nem végez határon átnyúló tevékenységet,
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,
- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott kockázatok minimális tőkeszükségletének számításához nem alkalmaz a vonatkozó külön

kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket, melyhez a Felügyelet jóváhagyása szükséges

Belső tőke megfelelés értékelés folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy

- a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- a Takarékszövetkezet meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítja, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A különböző típusú kockázatok számszerű mértékének kifejezője a szabályozásban az adott kockázati típushoz meghatározott tőkekövetelmény, a belső tőkeszükséglet számításánál a vonatkozó belső szabályzatok alapján számított tőkeszükséglet, mivel a nem-várt veszteséget tőkenagyság mértékben kell kifejezni.

A különböző típusú, számszerűsített kockázatokot a Takarékszövetkezet az „építőkövcs” elv alapján összesíti, amely a különböző kockázatokra mért belső tőkeszükségletek összeadását jelenti.

Az I. pillér alatti minimális tőkekövetelmény megállapítása során a Takarékszövetkezet a hitelezési és a piaci kockázatoknál a sztenderd módszert, a működési kockázatok számításánál az alapmutató módszert alkalmazza. A minimális tőkeszükséglet a kockázattal súlyozott kitérttség 8 %-a.

A Takarékszövetkezet I. pillér alatti minimális tőkekövetelménye 2009. december 31. időpontra:

adatok: millió Ft-ban

Tőkekövetelmény minimális szintje	1182,729
- hitelezési kockázat tőkekövetelménye (SA módszer)	941,519
- devizaárfolyam tőkekövetelménye	14,539
- kereskedési könyvi pozíciókockázat tőkekövetelménye	21,125
- működési kockázat tőkekövetelménye (BIA módszer)	205,546
Szavatoló tőke	2140,484
Tőke megfelelési index	180,98%
Tőke megfelelési mutató	14,48%

A II. pillér alatt a Takarékszövetkezet az alábbi kockázati típusok figyelembe vételével számol belső tőkeszükségletet:

- hitelezési kockázat
- piaci kockázat (devizaárfolyam és kereskedési könyvi pozíció kockázat)
- koncentrációs kockázat
- kamatkockázat
- likviditási kockázat
- működési kockázat

A Takarékszövetkezet II. pillér alatti tőkeszükséglete 2009. december 31. időpontra:

adatok: millió Ft-ban

Hitelezési kockázat	966,953
Piaci kockázat	35,664
Működési kockázat	205,546
II. pillér alatti tőkeszükséglet tőkepuffer nélkül	1208,163
Tőkepuffer	241,632
II. pillér alatti tőkeszükséglet tőkepufferrel	1449,795
Szavatoló tőke	2140,484
Tőkemegfelelési index	147,64%
Tőkemegfelelési mutató	11,81%

7.2. A hitelezési kockázat tőkekövetelménye kitétségi osztályonként

adatok: millió Ft-ban

Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétség	0
Regionális kormánnyal, vagy helyi önkormányzattal szembeni kitétség	60,160
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétség	-
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitétség	-
Nemzetközi szervezettel szembeni kitétség	-
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétség	100,762
Vállalkozással szembeni kitétség	336,888
Lakossággal szembeni kitétség	251,626
Ingatlannal fedezett kitétség	114,026
Késedelmes tételek	14,268
Fedezett kötvény formájában fennálló kitétség	-
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitétség	4,000
Egyéb tételek	59,789
Összesen	941,519

7.3. Hitelezési és felhígulási kockázatok

A hitelezési kockázat az ügyfelek és a partnerek felé fennálló követelések nem-teljesítéséből fakadó kockázat, amikor az ügyfél, vagy a partner nem tudja szerződés szerint (vagy nem pontosan a szerződés feltételei szerint), határidőben teljesíteni a hitelintézet felé fennálló kötelezettségeit.

7.3.1. A késedelem és a hitelminőség-romlás megközelítése a belső szabályzatokban

A késedelem a hitelminőség-romlás egyik fontos jellemzője. Késedelmes tétel a kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tétel. Az ügyfélnek a Takarékszövetkezetrel szembeni kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennálló olyan késedelmes fizetési kötelezettsége minősül lényegesnek, amelynek összege meghaladja

a) lakossággal szembeni kitettség esetén

1. a késelelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért,
vagy

2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének 2 %-át vagy az egy havi törlesztő részletet, és

b) az a) pontban meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén

1. a 200.000 forintot, vagy

2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének 2 %-át.

A kilencven napot meghaladóan késelelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett eredetileg 35%-os kockázati súlyozású kitettségek az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

- 50%-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értékének 20%-a,
- Egyébként 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

A kilencven napot meghaladóan késelelembe esett, és lakóingatlanok nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50%-os kockázati súlyozású kitettségek az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

A késelelmes napok száma befolyásolja az ügyfelekkel szembeni követelések minősítését. A Takaréknál a követelések, illetve eszközei minősítésére a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII.24.) Korm. rendelet 7. számú Melléklet szerinti minősítési kategóriákat alkalmazza, és nem végez csoportos értékelést.

7.3.2. Az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása

Az értékvesztés és céltartalék képzése, visszairása/felszabadítása és felhasználása során a Takaréknál konzervatív módon jár el. Elsődleges szempont, hogy a megképzett értékvesztés/céltartalék mindenkor nyújtson fedezetet a várható hitelezési veszteségekre. A Takaréknál az értékvesztést a vonatkozó belső szabályzatai szerint elvégzett minősítés alapján számítja ki, és rögzíti számviteli nyilvántartásaiban. Céltartalékokat a Takaréknál a függő és (biztos) jövőbeni kötelezettségek vonatkozásában számol el.

A Takaréknál a Hpt. 87. §-ának (2) bekezdése alapján a kockázatvállalással összefüggő, előre nem látható, illetőleg előre nem meghatározható lehetséges veszteségeinek fedezetére - a kockázattal súlyozott kitettség érték összegének (korrigált mérlegfőösszeg) legfeljebb 1,25 százalékáig - általános kockázati céltartalékokat képez.

7.3.3. A kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege kitettségi osztályonként

adatok: millió Ft-ban

Kitettségi osztályok	átlagos kitettség
Központi kormányok és központi bankok	7 225,395
Regionális korm., vagy helyi önkormányzatok	1 253,062
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	4 950,501
Vállalkozások	4 742,627
Lakosság	5 663,129
Ingatlannal fedezett követelés	2 520,079
Késedelmes tételek	936,000
Kollektív befektetési értékpapírok	272,138
Egyéb tételek	1 042,748
Összesen	28 605,679

7.3.4.A kitettségek földrajzi megoszlása

A Takarékszövetkezet határon átnyúló tevékenységet nem végez, működési területe Tolna és Baranya megye.

7.3.5. A kitettségek gazdasági ágazatbeli megoszlása

adatok: millió Ft-ban

Ágazat megnevezése	2009	
	összeg	%
Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, halgazdálkodás	2 588,110	44,42%
Bányászat, bányászati szolgáltatás	0	0,00%
Feldolgozó ipar	682,357	11,71%
Villamos energia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0	0,00%
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladék-gazdálkodás, szennyvezetésmentesítés	2,939	0,05%
Építőipar	296,708	5,09%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	1 377,009	23,63%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	90,100	1,55%
Információ, kommunikáció	93,890	1,61%
Szállítás, raktározás	107,481	1,84%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	0	0,00%
Ingatlanügyek	362,547	6,22%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, adminisztratív és szolgáltatás támogató tevékenység	124,534	2,14%
Egyéb tevékenységek	101,149	1,74%
Összesen	5 826,824	100,00%

7.3.6. A kitettségek hátralévő futamidő szerinti csoportosítása

adatok: millió Ft-ban

Ügyfél-kategória	Hátralévő futamidő			Összesen
	Éven belüli	1-5 év között	5 éven túli	
PBBS	172,772			172,772
Önkormányzatok	194,609	716,967	191,906	1 103,482
Nem pénzügyi vállalkozások	3 365,984	1 878,594	1 293,133	6 537,711
Lakossággal szembeni	398,454	919,205	2 449,450	3 767,109
Egyéni vállalkozók	704,475	707,962	861,554	2 273,991
Non-profit szervezetek	13,547	0,000	2,846	16,393
Egyéb külföldi	0,384	0,160	2,046	2,590
Összesen	4 850,225	4 222,888	4 800,935	13 874,048

7.3.7. Késedelmes tételek ügyfél-kategória szerinti megoszlása

adatok: millió Ft-ban

Ügyfél-kategória	Késedelmes tételek
Nem pénzügyi vállalkozásokkal szembeni	62,857
Lakossággal szembeni	97,509
Egyéni vállalkozókkal szembeni	16,564
Egyéb külföldiekkel szembeni	0,044
Összesen	176,974

7.3.8. Az elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék ügyfél-kategória szerint

adatok: millió Ft-ban

Ügyfél-kategória	Értékvesztés és céltartalék képzés	Értékvesztés és céltartalék visszaírás	Képzés+/- Visszaírás-
PBBS	15,163	2,436	12,727
Jogi személyiségű vállalkozások	240,263	147,705	92,558
Nem jogi személyiségű vállalkozások	7,749	3,518	4,231
Egyéni vállalkozások	70,979	67,665	3,314
Lakosság	129,984	15,150	114,834
Egyéb külföldi	0,101	0,027	0,074
Önkormányzatok	3,824	9,465	-5,641
Non-profit szervezetek	0,000	0,000	0,000
Egyéb követelés	0,010	10,495	-10,485
Összesen	468,073	256,461	211,612

7.3.9. Azon kitettségekkel kapcsolatosan, amelyek esetében hitelminőség-romlás következett be, az elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék ügyfél-kategória szerint

adatok: millió Ft-ban

Ügyfélkategória	Nyitó	Elszámolt		Visszaírt		Záró	Képzés+/ Visszaírás-
		Képzés	Deviza árfolyam	Felszabadítás	Deviza árfolyam		
PBBS	3,110	15,163		2,436		15,837	12,727
Jogi személyiségű vállalkozások	595,133	238,934	1,329	147,705		687,691	92,558
Nem jogi személyiségű vállalkozások	30,782	7,719	0,030	3,518		35,013	4,231
Egyéni vállalkozások	115,868	69,782	1,197	67,665		119,182	3,314
Lakosság	359,813	129,606	0,378	15,150		474,647	114,834
Egyéb külföldi	0,171	0,101		0,027		0,245	0,074
Önkormányzatok	46,304	3,824		9,465		40,663	-5,641
Non-profit szervezetek	0,000					0,000	0,000
Egyéb követelés	13,485	0,010		10,495		3,000	-10,485
Összesen	1 164,666	465,139	2,934	256,461	0,000	1 376,278	211,612

8. SZTENDERD MÓDSZER - KÜLSŐ HITELMINŐSÍTŐ SZERVEZETEK

A kockázati súlyok meghatározásakor a Takarékszövetkezet a PSZÁF által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogadja el. A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A.§ értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelkockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr.-ben foglaltakat, a PSZÁF-nak szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a PSZÁF-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormányzatnak és a központi banknak van elismert külső minősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormányzat és a központi bankkal szembeni kitettségénél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyokat alkalmazza a Takarékszövetkezet. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

A szavatoló tőke összegét a külső hitelminősítéssel rendelkező kitettségek nem csökkentették.

9. HITELEZÉSI KOCKÁZAT MÉRSÉKLÉS

9.1. A mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei

A Takarékszövetkezet mérlegen belüli és kívüli nettósítási megállapodást nem alkalmaz hitelezési kockázat mérséklő eszközként.

9.2. A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei

A Takarékszövetkezet, amikor ügyfeleinek hitelt nyújt, a visszafizetést elsősorban az ügyfél normális ügyletmenetében keletkező bevételeiből várja. A hitel vissza nem fizetés kockázatainak mérséklésére a Takarékszövetkezet az ügyfelektől biztosíték nyújtását kéri. A biztosítékok befogadásánál alapelvek, hogy a biztosíték megfelelő módon mérsékelje a hitelezési kockázatot, illetve, hogy a biztosíték érvényesíthető legyen, és szükség esetén a Takarékszövetkezet megtérülést realizálhasson belőle.

A fedezet meghatározásakor a Takarékszövetkezet az ügylet jellegét, az ügyfél és partnerminősítést, valamint a fedezetek értékállandságát veszi figyelembe. Ingó vagy ingatlan fedezet esetén a Takarékszövetkezet a befogadott kockázatcsökkentő eszközre határozatlan időre szóló vagyonszámvetési szerződés megkötését írja elő, amelyben ki kell kötni, hogy a szerződés kedvezményezettje a Takarékszövetkezet. A biztosítási díj megfizetését a Takarékszövetkezet a futamidő alatt folyamatosan ellenőrzi. Ingatlan fedezet esetén a Takarékszövetkezet meghatározott szakértők által készített értékbecslés alapján határozza meg az ingatlan értékét. A biztosítékokat a hitel futamideje alatt a Takarékszövetkezet rendszeresen ellenőrzi, amennyiben a biztosíték értéke csökkent, akkor pótfedezet bevonására kerülhet sor.

9.3. Az elismert biztosítékok fő típusai

A Takarékszövetkezet az alábbi biztosíték fajtákat köti ki és alkalmazza kockázatvállalási tevékenysége során:

A.) Dologi biztosítékok

1. Óvadék
2. Zálogjog
 - 2.1. ingatlanterhelő zálogjog
 - 2.2. ingóságterhelő zálogjog
3. Opció

B.) Személyi biztosítékok

1. Garancia
 - 1.1. Bankgarancia
 - 1.2. Állami garancia
 - 1.3. Egyéb garancia
2. Készfizető kezesség
3. Adós jövedelme

C.) Egyéb biztosítékok

1. Engedményezés
2. Azonnali beszedési megbízás

Más szempontból a fedezetek vonatkozásában megkülönböztetünk a hitelezési kockázat kezeléséről és a tőkekövetelményről szóló 196/2007. (VII.30.) Korm. rendelet által a

szttenderd módszert használó hitelintézetekre vonatkozó, tőkekövetelmény szempontjából befolyással bíró fedezeteket.

Ezek a fedezetek egyrészt a kitéttesség kockázati súlyozását határozzák meg:

- a) ingatlanl fedezett kitéttességek,
 - lakóingatlanl fedezett kitéttességek
 - egyéb ingatlanl fedezett kitéttességek

márrészt a hitelezési kockázat tőkekövetelményét csökkentő tényezők, amelyek a következők lehetnek:

- b) előre rendelkezésre bocsátott fedezetek,
 - pénzügyi biztosítékok - óvadék
 - készpénz
- c) előre nem rendelkezésre bocsátott fedezetek
 - Garantiqua Hitelgarancia Zrt kezessége
 - Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Zrt kezessége
 - állami készfizető kezesség

9.4. A garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriája

Garanciát nyújtó megnevezése	Minősítési kategória
Központi kormány és bank	BBB
Hitelintézet és befektetési vállalkozás	BBB
Hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás	BBB

Hitelderivatívát a Takarékszövetkezet nem vesz figyelembe hitelezési kockázat mérséklő tényezőként.

9.5. Elismert hitelkockázati fedezettel rendelkező kitéttességek értékei

adatok: millió Ft-ban

Kitéttességi osztály	Kitéttesség nettó értéke	Kezességvállalás (Hitelgarancia Zrt. és AGHVA Zrt.)	Pénzügyi fedezet	Korrigált érték
önkormányzattal szembeni	1 222,359		340,588	881,771
vállalkozással szembeni	5 682,093	606,959	14,610	5 060,524
lakossággal szembeni	6 092,059	976,773	289,260	4 826,026
ingatlanl fedezett	2 066,526	42,535	1,600	2 022,391
késedelmes tételek	176,992	15,000		161,992
Összesen	15 240,029	1 641,267	646,058	12 952,704

10. KERESKEDÉSI KÖNYV – POZÍCIÓ- ÉS DEVIZAÁRFOLYAM KOCKÁZAT

A Takarékszövetkezet a Kkr. szerint kereskedési könyvet vezet, továbbá deviza eszközei és forrásai vonatkozásában meghatározza a deviza nyitott pozícióit. A kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciókockázat, valamint a tevékenység egészében meglévő devizaárfolyam kockázat tőkekövetelményét a Takarékszövetkezet a szttenderd módszer szerint számítja ki.

A kereskedési könyvi tételek a Takarékszövetkezet vagyonkezelésben lévő értékpapír állományát tartalmazzák. A vagyonkezelési szerződés szerint a portfólió diszkont-kincstárjegyekből, MNB kötvényekből, Magyar Államkötvényekből és a Magyar Állam által garantált egyéb kötvényekből áll. A kereskedési könyvi pozíciók napi rendszerességgel kerülnek rögzítésre.

Pozíció- és devizaárfolyam tőkekövetelménye

adatok: millió Ft-ban

	Tőkeszükséglet
Devizaárfolyam kockázat	14,539
Kereskedési könyvi pozíciókockázat	21,125
Összesen	35,664

A Takarékszövetkezetnek származtatott ügyletekből eredő partnerkockázata nincs, ezért erre vonatkozóan tőkekövetelményt nem számol.

11. KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ RÉSZVÉNYEK, POZÍCIÓK

11.1. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények

A kereskedési könyvben nem szereplő részvények, részesedések között a Takarékszövetkezet az üzletpolitikai célból vásárolt, tartós tulajdoni részesedést biztosító befektetéseket tartja nyilván. A részvények tőzsdén nem forgalmazottak, nyilvántartásuk a bekerülési értéken történik.

adatok: millió Ft-ban

Megnevezés	Mérleg szerinti érték
Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.	117,831
Banküzlet Zrt.	0,200
Hitelgarancia Zrt.	0,200
Co-Portfólió Zrt	3,850
Bonyhád Város Fejlesztéséért Kht.	0,750
VHT-Takarék Kft	3,000
Tolnai Hármas Összefogás Nonprofit Kft	0,017
3-as Kézfogás Nonprofit Kft	0,010
Összesen	125,858

2009. évben a fenti részvényekből, részesedésekből értékesítés nem történt, így ebből eredménye sem keletkezett a Takarékszövetkezetnek.

11.1. Kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegben belüli és mérlegben kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréseiből keletkeznek. A banki könyv kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2008. számú módszertani útmutatója a kamatláb-kockázat kezeléséről). Ez a számítási mód a következő átárazódásig, lejáratig terjedő hátralévő futamidő alapján különböző időszávokba sorolt mérlegben belüli és mérlegben kívüli eszköz- és forrásállományokat állít szembe egymással. A Takarékszövetkezet a duration gap elemzésnél (stressz teszt) a hozamgörbe 200 bázispontos párhuzamos elmozdulásával

számol. A Takarékszövetkezet a lejáratokkal rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését, lejárat nélküli szerződések tartós részét, illetve a betétfelmondást nem modellezi.

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik.

A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változást méri. A mérés alapján kialakította a devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya.

Időszak	Mutató értéke
2009.I.negyedév	5,68%
2009.II.negyedév	5,73%
2009.III.negyedév	8,43%
2009.IV.negyedév	8,21%

12. ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁS

Az értékpapírosítást a Takarékszövetkezet nem alkalmazza, ezért arra tőkekövetelményt sem számít.

13. PARTNERKOCKÁZAT KEZELÉSE

A Takarékszövetkezetnek származtatott ügyletei nincsenek, ezért partnerkockázatra tőkekövetelményt nem kell számítania.

14. MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

Működési kockázat a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a Takarékszövetkezet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata.

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét az alapmutató módszerével számítja ki.

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az irányadó mutatóval jól jellemezhető.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezetnek az eredmény-kimutatás alapján kell kiszámolnia az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

1. a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
2. a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete

összegének hároméves számtani átlaga.

A Takaréknál működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbieknél szerint számított irányadó mutató 15 %-a.

Működési kockázat	Tárgyév megelőző 3. év nettó jövedelme	Tárgyév megelőző 2. év nettó jövedelme	Tárgyév megelőző év nettó jövedelme	Tőkekövetelmény
Összeg (millió Ft)	1404,231	1220,579	1486,102	205,546

Bonyhád, 2010. május 12.

Völgység-Hegyhát Takarékszövetkezet